

Anna-Maja Henriksson r

Toimenpidealoite turvapaikanhakijoiden työllistymisen esteiden poistamisesta

Eduskunnalle

Vuoden 2015 alusta lähtien Suomeen on tullut runsaat 41 000 turvapaikanhakijaa, joista useimmat ovat työikäisiä. Heistä noin 12 000:lle on myönnetty oleskelulupa, kun taas 18 500 henkilöä on saanut kielteisen päätöksen ja vajaan 12 000 henkilön hakemusta ei ole tutkittu tai asia on rauennut. Turvapaikkahakemuksen käsittelyaika on tavallisesti noin kuusi kuukautta, mutta turvapaikanhakijoiden määrän ollessa suurimmillaan käsittelyaika saattoi pidentyä jopa kaksinkertaiseksi.

Moni turvapaikanhakija tulee Suomeen ilman henkilötodistusta, koska pakeneminen kriisialueilta omalla passilla ei useinkaan ole mahdollista. Moni on myös joutunut turvautumaan ihmissalakuljettajiin ja matkustamaan väärennetyllä passilla tai kokonaan ilman henkilötodistusta. Ulkomaalaislain mukaan turvapaikanhakijan, jolla ei ole voimassa olevaa henkilötodistusta tai muulla tavoin todistettavissa olevaa henkilöllisyyttä, on odotettava kuusi kuukautta ennen kuin hän voi aloittaa työnteon. Turvapaikanhakija, jolla on voimassa oleva henkilötodistus, voi alkaa tehdä töitä kolmen kuukauden kuluttua. Ilman voimassa olevaa henkilötodistusta on myös erittäin vaikeaa avata pankkitili, joka puolestaan useimmissa tapauksissa on edellytys työpaikan vastaanottamiselle, sillä palkka maksetaan tavallisesti pankkitilille.

On erittäin tärkeää, että turvapaikanhakijoiden kotoutumisprosessi saadaan käyntiin mahdollisimman pian Suomeen saapumisen jälkeen. Työnteko luo rutiineja ja vakauden tunnetta arkipäivään. Esimerkiksi Ruotsissa turvapaikanhakija voi erityisluvan ansiosta aloittaa työnteon heti saavuttuaan. Suomessa turvapaikanhakijat pakotetaan jopa puolen vuoden tai pidemmän ajan toimeentuloon sen sijaan, että he voisivat alusta alkaen olla aktiivisesti osana yhteiskuntaa ja ansaita elantonsa.

Haluamme hallituksen poistavan esteet ja helpottavan turvapaikanhakijoiden työllistymistä esim. poistamalla työnteon aloittamisoikeuden odotusajan ja helpottamalla turvapaikanhakijoiden henkilötodistuksen saamista. Kotoutumisprosessin tulee käynnistyä mahdollisimman nopeasti, ja työllistyminen on yksi tehokkaimmista tavoista edistää kotoutumista.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin turvapaikanhakijoiden työllistämisen esteiden poistamiseksi.

Toimenpidealoite TPA 50/2017 vp

Helsingissä 10.11.2017

Anna-Maja Henriksson r